

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/127/EK

(2009. gada 21. oktobris),

ar ko Direktīvu 2006/42/EK groza attiecībā uz pesticīdu lietošanas mašīnām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Ir atzīts, ka pesticīdu lietošana apdraud gan cilvēku veselību, gan vidi. Komisija savā 2006. gada 12. jūlija paziņojumā "Tematiska stratēģija par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu" pieņēma stratēģiju, kuras mērķis ir samazināt pesticīdu lietošanas radīto risku cilvēku veselībai un videi. Turklāt Eiropas Parlaments un Padome ir pieņēmuši Direktīvu 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai ⁽³⁾ ("pamatdirektīva").
- (2) Lai samazinātu pesticīdu negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, pesticīdu lietošanas mašīnu projektēšanai, konstrukcijai un apkopei ir liela nozīme. Attiecībā uz pesticīdu lietošanas iekārtām, kuras jau izmanto profesionāliem nolūkiem, ar pamatdirektīvu ievieš šo iekārtu inspekcijas un apkopes prasības.
- (3) Pamatdirektīvu piemēro pesticīdiem, kas ir augu aizsardzības līdzekļi. Tādēļ ir atbilstīgi attiecināt šīs direktīvas

jomu tikai uz mašīnām to pesticīdu lietošanai, kas ir augu aizsardzības līdzekļi. Tā kā tomēr sagaidāms, ka pamatdirektīvas joma tiks attiecināta arī uz biocīdajiem produktiem, Eiropas Komisijai vajadzētu līdz 2012. gada 31. decembrim izskatīt jautājumu par vides aizsardzības prasību attiecināšanu arī uz mašīnām, kas paredzētas biocīdo produktu lietošanai.

- (4) Prasības par cilvēku un attiecīgos gadījumos – mājdzīvnieku veselības aizsardzību un drošību, kā arī īpašuma drošību ir jau noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/42/EK (2006. gada 17. maijs) par mašīnām ⁽⁴⁾. Tādēļ ir lietderīgi, ka galvenās vides aizsardzības prasības attiecībā uz jaunu pesticīdu lietošanas mašīnu projektēšanu un konstrukciju tiek iekļautas Direktīvā 2006/42/EK, vienlaikus nodrošinot šo prasību konsekvenci ar pamatdirektīvā noteiktajām prasībām attiecībā uz apkopi un inspekcijām.
- (5) Šajā nolūkā Direktīvā 2006/42/EK ir jāiekļauj arī atsauce uz vides aizsardzību, šo mērķi attiecinot uz mašīnu kategoriju un riskiem, uz ko attiecas īpašās vides aizsardzības prasības.
- (6) Ar pesticīdu lietošanas mašīnām saprot pašgājējas mašīnas, velkamas, uz transportlīdzekļa uzstādītas, pusuzkarināmas un lidaparātos uzstādītas mašīnas, kā arī stacionāras mašīnas, kas paredzētas profesionālai un privātai pesticīdu lietošanai. Ar tām saprot arī mehānizētas mašīnas un ar roku vadāmas pārnēsājamas un rokā turamas mašīnas, kurām ir spiediena kamera.
- (7) Šī direktīva attiecas vienīgi uz būtiskajām prasībām, kurām jāatbilst pesticīdu lietošanas mašīnām, pirms tās laiž tirgū un/vai nodod ekspluatācijā, savukārt Eiropas standartizācijas organizācijas ir atbildīgas par saskaņoto standartu izstrādi, nodrošinot detalizētas specifikācijas dažādām šādu mašīnu kategorijām, lai ražotāji varētu šīs prasības ievērot.

⁽¹⁾ OV C 182, 4.8.2009., 44. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 22. aprīļa Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2009. gada 24. septembra Lēmums.

⁽³⁾ OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 157, 9.6.2006., 24. lpp.

- (8) Ir svarīgi, ka šādu saskaņoto standartu izstrādē ir vienlīdz iesaistītas visas ieinteresētās personas, tostarp ražotāji, lauksaimnieku un vides organizācijas, lai nodrošinātu, ka tos pieņem, pamatojoties uz nepārprotamu visu ieinteresēto personu konsensu.
- (9) Tādēļ attiecīgi būtu jāgroza Direktīva 2006/42/EK.
- (10) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾ dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Kopienas interesēs izstrādāt savas tabulas, kurās pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība starp šo direktīvu un transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas.
- (11) Ja pieejamie zinātniskie pierādījumi ir nepietiekami, lai precīzi novērtētu risku, dalībvalstīm, veicot pasākumus saistībā ar šo direktīvu, būtu jāpiemēro piesardzības princips, kas ir Kopienas tiesību princips, kurš *inter alia* izklāstīts arī Komisijas 2000. gada 2. februāra paziņojumā, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā citus Direktīvas 2006/42/EK noteikumus un principus, piemēram, preču brīvu apriti un atbilstības prezumpciju,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2006/42/EK grozījumi

Direktīvu 2006/42/EK ar šo groza šādi.

1. Direktīvas 2. panta otrajai daļai pievieno šādu punktu:

“m) “būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības” ir obligāti noteikumi, kas attiecas uz projektēšanu un izgatavošanu ražojumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva, lai nodrošinātu augstu veselības aizsardzības un drošības līmeni personām un attiecīgos gadījumos – mājdzīvniekiem un īpašumam, kā arī videi.

Būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības ir izklāstītas I pielikumā. Būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības vides aizsardzībai ir piemērojamas tikai mašīnām, kas minētas šā pielikuma 2.4. sadaļā.”;

2. Direktīvas 4. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

⁽¹⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

“1. Dalībvalstis veic visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka mašīnu var laist tirgū un/vai nodot ekspluatācijā tikai tad, ja tā atbilst attiecīgajiem šīs direktīvas noteikumiem un neapdraud cilvēku un attiecīgos gadījumos – mājdzīvnieku veselību un drošību, kā arī īpašuma un vides drošību, ja to pareizi uzstāda, uztur un lieto tai paredzētajā nolūkā vai apstākļos, ko var pamatot ar šādām daļām.”

3. Direktīvas 9. panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

“Šā panta 1. punktā minētajos gadījumos Komisija apspriežas ar dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām, norādot pasākumus, kādus tā paredz veikt, lai Kopienas līmenī nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni cilvēku un attiecīgos gadījumos – mājdzīvnieku veselībai un drošībai, kā arī īpašuma un vides drošībai.”

4. Direktīvas 11. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“1. Ja dalībvalsts konstatē, ka mašīnas, uz ko attiecas šī direktīva, kam piestiprināts CE marķējums un pievienota EK atbilstības deklarācija, un ko lieto saskaņā ar tām paredzēto nolūku vai apstākļos, kurus var pamatot ar šādām daļām, var apdraudēt cilvēku vai attiecīgos gadījumos – mājdzīvnieku veselību vai drošību, īpašuma vai vides drošību, tā veic visus attiecīgos pasākumus, lai izņemtu šādas mašīnas no tirgus, aizliegto šādu mašīnu laišanu tirgū un/vai nodošanu ekspluatācijā vai ierobežotu to brīvu apriti.”

5. Direktīvas I pielikumu groza šādi:

a) sadaļā “Vispārēji principi” 4. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“4. Šis pielikums sastāv no vairākām daļām. Pirmajai daļai ir vispārējs raksturs, un tā attiecas uz visu veidu mašīnām. Pārējās daļas attiecas uz konkrētiem apdraudējumu veidiem. Tomēr, lai pārliecinātos, ka ir ievērotas visas attiecīgās būtiskās prasības, ir būtiski izskatīt visu šo pielikumu. Projektējot mašīnu, atkarībā no riska novērtējuma rezultātiem, ko veic saskaņā ar šo vispārējo principu 1. punktu, ņem vērā vispārējās daļas prasības un vienas vai vairāku pārējo daļu prasības. Būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības vides aizsardzībai tiek piemērotas tikai mašīnām, kas minētas 2.4. sadaļā.”;

b) pielikuma 2. nodaļu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

“Mašīnām, kas paredzētas darbībām ar pārtikas, kosmētikas vai farmaceitiskajiem produktiem, rokās turamajām un/vai ar roku darbināmām mašīnām, pārnēsājamām stiprināšanas un citām triecienspēka mašīnām, mašīnām koka un tāda materiāla, kura raksturlielumi līdzvērtīgi koka raksturlielumiem, apstrādei, un pesticīdu lietošanas mašīnām jāatbilst visām būtiskajām prasībām attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību, kādas aprakstītas šajā nodaļā (sk. sadaļu “Vispārējie principi”, 4. punktu).”;

ii) pievieno šādu iedaļu:

“2.4. PESTICĪDU LIETOŠANAS MAŠĪNAS

2.4.1. **Definīcija**

“Pesticīdu lietošanas mašīna” ir mašīna, kas īpaši paredzēta, lai lietotu augu aizsardzības līdzekļus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū (*) 2. panta 1. punkta nozīmē.

2.4.2. **Vispārīgi noteikumi**

Pesticīdu lietošanas mašīnu ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jānodrošina, ka tiek veikts riska novērtējums saistībā ar netīšu pesticīdu iedarbību uz vidi atbilstīgi riska novērtēšanas un riska samazināšanas procesam, kas minēts sadaļas “Vispārēji principi” 1. punktā.

Pesticīdu lietošanas mašīnas jāprojektē un jākonstruē, ņemot vērā pirmajā daļā minētā riska novērtējuma rezultātus, lai tās varētu darbināt, regulēt un apkopt, nepieļaujot netīšu pesticīdu iedarbību uz vidi.

Jebkurā gadījumā jānovērš noplūde.

2.4.3. **Kontrole un uzraudzība**

No operatora darba vietas jābūt iespējai ērti un precīzi vadīt, uzraudzīt un nekavējoties apturēt pesticīdu lietošanu.

2.4.4. **Uzpildīšana un iztukšošana**

Mašīna jāprojektē un jākonstruē, lai atvieglotu precīzu uzpildīšanu ar vajadzīgo pesticīda daudzumu un nodrošinātu ērtu un pilnīgu iztukšošanu, novēršot pesticīda izšļakstīšanos un izvairoties no ūdens avotu piesārņošanas šo darbību laikā.

2.4.5. **Pesticīdu lietošana**

2.4.5.1. **Lietojuma deva**

Mašīnai jābūt aprīkotai ar līdzekļiem lietojuma devas ērtai, precīzai un drošai regulēšanai.

2.4.5.2. **Pesticīdu izkļiedēšana, nogulsnešanās un noplūde**

Mašīnas jāprojektē un jākonstruē tā, lai nodrošinātu pesticīda nogulsnešanos tikai mērķa teritorijā un samazinātu saistību ar aiznesi uz citām teritorijām un pesticīda noplūdi vidē. Attiecīgi jānodrošina vienmērīga pesticīdu izkļiede un homogēna nogulsnešanās.

2.4.5.3. **Testi**

Lai pārlicinātos, ka attiecīgās mašīnas daļas atbilst 2.4.5.1. un 2.4.5.2. sadaļā noteiktajām prasībām, ražotājam vai viņa pilnvarotajam pārstāvim jāveic vai jāuzdod veikt katram mašīnas tipam attiecīgas pārbaudes.

2.4.5.4. **Zudumi apturēšanas laikā**

Mašīnai jābūt projektētai un konstruētai tā, lai novērstu zudumus, kamēr pesticīdu lietošanas funkcija ir izslēgta.

2.4.6. **Apkope**

2.4.6.1. **Tīrīšana**

Mašīnai jābūt projektētai un konstruētai tā, lai to būtu ērti rūpīgi iztīrīt, nepiesārņojot vidi.

2.4.6.2. **Tehniskā apkope**

Mašīna jāprojektē un jākonstruē tā, lai atvieglotu nolietoto daļu nomaiņu, nepiesārņojot vidi.

2.4.7. Inspekcijas

Jābūt iespējai mašīnai ērti pievienot nepieciešamos mērinstrumentus, lai pārbaudītu tās pareizu darbību.

2.4.8. Sprauslu, sietu un filtru marķējums

Sprauslām, sietiem un filtriem jābūt marķētiem tā, lai būtu skaidri saprotams to tips un izmērs.

2.4.9. Izmantotā pesticīda norādīšana

Attiecīgā gadījumā mašīnai jābūt aprīkotai ar īpašu turekli, kur operators var ievietot izmantotā pesticīda nosaukumu.

2.4.10. Instrukcijas

Instrukcijās jāsniedz šāda informācija:

a) piesardzības pasākumi, kas veicami, samaisot, iekraujot, smidzinot, iztukšojot, tīrot, apkalpojot un transportējot mašīnu, lai novērstu vides piesārņošanu;

b) sīki izstrādāti lietošanas nosacījumi dažādām vidēm, kādās mašīna tiks darbināta, ieskaitot attiecīgo sagatavošanu un regulēšanu, kas nepieciešama, lai nodrošinātu pesticīda nogulsnešanos paredzētajās teritorijās, samazinot zudumus blakus teritorijās, lai novērstu noplūdi vidē un attiecīgi nodrošinātu vienmērīgu pesticīda izkliedi un homogēnu nogulsnešanos;

c) mašīnā izmantojamo sprauslu, sietu un filtru tipu un izmēru diapazons;

d) pārbaucēju biežums un kritēriji un metodes to daļu nomaiņai, kuru nodilšana ietekmē mašīnas pareizu darbību, piemēram, sprauslām, sietiem un filtriem;

e) kalibrēšanas, ikdienas apkopes, sagatavošanas ziemei specifikācijas un citas pārbaudes, lai nodrošinātu mašīnas pareizu darbību;

f) pesticīdu tipi, kas var izraisīt nepareizu mašīnas darbību;

g) norāde, ka operatoram vajadzētu atjaunināt izmantotā pesticīda nosaukumu īpašajā tureklī, kas minēts 2.4.9. sadaļā;

h) visu īpašo iekārtu vai piederumu pievienošana un izmantošana, kā arī vajadzīgie piesardzības pasākumi, kas jāievēro;

i) norāde, ka uz mašīnu var attiekties dalībvalstu prasības attiecībā uz atbildīgo iestāžu regulārām inspekcijām, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (**);

j) mašīnas raksturlielumi, kas jāpārbauda, lai nodrošinātu tās pareizu darbību;

k) instrukcijas vajadzīgo mērinstrumentu pievienošanai;

(*) OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.

(**) OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.”

2. pants**Transponēšana**

1. Dalībvalstis pieņem un publicē noteikumus, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2011. gada 15. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstis piemēro šos noteikumus no 2011. gada 15. decembris.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādu atsauci.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus valsts tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants**Stāšanās spēkā**

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2009. gada 21. oktobrī

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*
J. BUZEK

*Padomes vārdā –
priekšsēdētāja*
C. MALMSTRÖM